

Rostandov dvoboj.

Svoj kljun šegavi kos pogleda:
*»I jaz sem pesnik in junak,
 dolg nos imam zato seveda
 kot Cyrano de Bergerac!«*

Moj kljun je viteška odlika,
 njegov dovtip kot mečev mah,
 kot mečeva ostrina sika,
 vsem tekmeccem zapik in strah.

Priroda nam taji vsebino,
 z lupino šareno slepi,
 prikrij duha, srca praznino
 v slepeči blesk besed i til

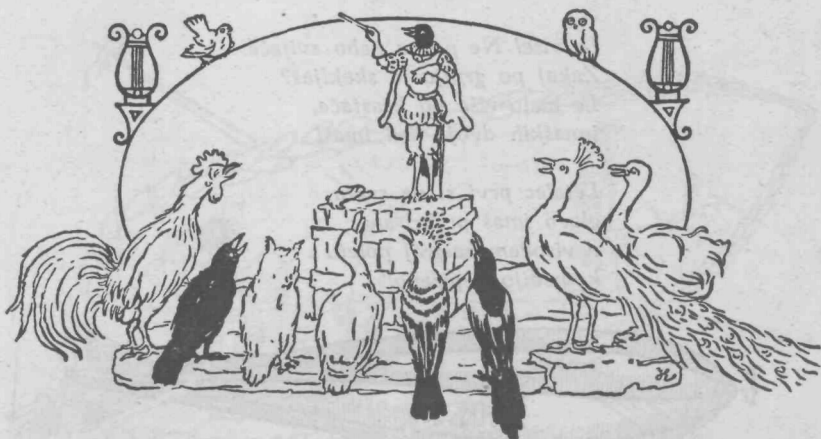
Umetnost moja se razvija,
 oblači se v poslednji kraj.
 A kaj občutek, domišljijal
 Modernost — prvi je pogoj.

V moj spev je časov vseh ubrana
 lepota kakor v zadnji cvet,
 saj iz Shakespeareja² in Rostanda
 posrebal sem najslajši med.

¹ Cyrano de Bergerac (čitaj: Siranó de Beržerák) je bil francoski vitez, pesnik in pretepač (1619—1655). Njegov dolgi nos je izzival tedanjo družbo. Vsi so se norčevali iz njega, tako da je prestal zaradi svojega dolgega nosu več nego tisoč dvobojev. Nazadnje ga je nekdo zavrato ubil s polenom. E. Rostand (Rostán), slavni moderni francoski pesnik (1868—1918), je opel njegovo usodo v junaški komediji istega imena.

² W. Shakespeare (čitaj: Šekspir) je največji angleški pesnik (1564—1616).

Kar pevcev diči naše dole,
kar našo jih slavi goró,
vsi so prišli iz moje šole
in vsi moderno zdaj pojo.

Samo škranec domišljavi
po starem pesemce drobi,
po starem kroži po višavi,
moderne šole mar mu ni.

S preproščino starinsko skruni
umetnosti nebeško slast,
v izbrenkani njegovi struni
uporna roga se pošast.

Na stare dni — kaj vidim reva?
Komar je jačji nego slon.
Glasneje klenka in odmeva
iz stolpa zvonček nego zvon.

Nazaj lepoto kliče staro
častilec starodavnih muz,
napredek sramoti s prevaro,
s prevaro novi naš okus.

Zapik, utihne naj za vedno
škrjanca starokrojni golk!
Zapik, škrijancu naj nevredno
ime na vek ubije molk!

Zato na dvoboj ga pokličí,
o kos, naj meč mu skrajša vrat!
Sicer zasluži spak, da piči
le kamen v robcu ga odzad!«

»Na boj! Že čakam, kos junaški,«
škrjanec vikne iz neba,
»ne kamen po navadi vaški,
naj meč me viteški konča!

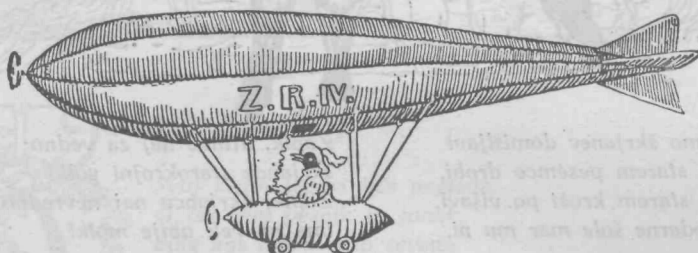
Poglej neskončne te višine,
bojišča lepšega ni več,
in ves naj svet zadavljen zine,
kako zmaguje kosov meč!

Med zvezdami se tu košatil,
preslavni zmagovalec, boš,
s svetovi večnimi se bratil,
do konca dni nesmrtni mož!

Le više! Ne pozna nebo zvijače.
Zakaj po grmju le skakljaš?
Le malo više od krstače,
junaških dvoje kril imaš!

Letalec prvi si na svetu,
glavó imaš prebrisano:
v visokem zaigraj poletu
komedijo nepisano!

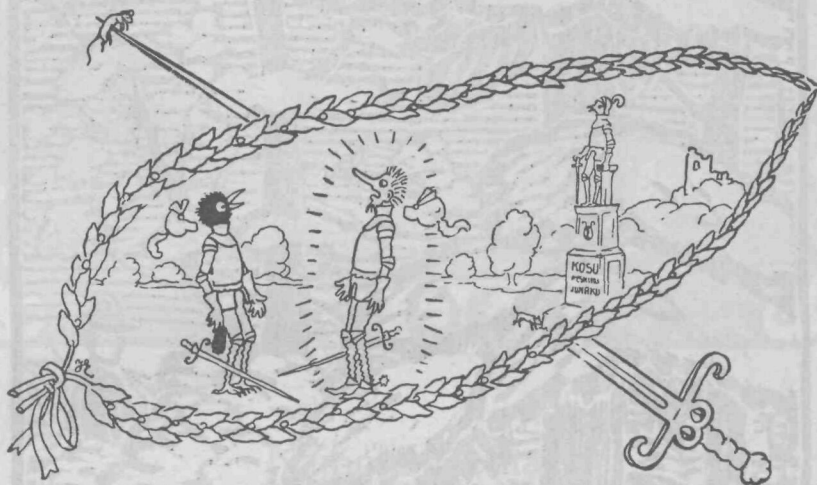

Ostavi, kos, nižin livado,
kaj plah motriš nebeško stran?
Zvrti se na visokem rado?
Saj res, ah, čakam te zaman.

Le dalje ti strahuj nižavo,
le dalje ti za slavo poj.
Ljudem jaz pojem le v zabavo,
njih radost je zaslužek moj.

Ti v zarjo slave se oblači,
moderne spretnosti prvak,
le z dolgim nosom ti prvači,
naš Cyrano de Bergerac!

Kdo muham bežne mode slédi?
Že jutri danes ne velja.
Po starem, večno novem redi
obrača se kolo sveta.

Po starem, kot srce velevala,
le pojem jaz in bodem pel,
do zadnjega poslušal dneva
po starem človek bo vesel.«

Sava Radič-Mirt.

